

Abonnement:

6 kr. for 50 ark. 17/12.640.

Annonser:

20 øre mm., 30 øre mm. på betinget plass, 50 øre mm. på første side.

Ekspedisjon 24 227

ABC og Propaganda 24 374

FEDRELANDSLAGET:

Formann: Victor Mogens.

Generalsekretær: Lars Hasvold.

Fedrelandslagets kontorer:

Fedrelandslagets Landsorganisasjon og Østlandske Sekretariat, N. Vollgt. 1, Oslo.

Finansavdelingen 22 128

Generalsekretæren 23 245

Trykt hos P. M. Bye & Co. A.s, Oslo

VICTOR MOGENS' TALE

VICTOR MOGENS' tale i Kringkastingen er blitt hørt av tusener. Og for tusener tror vi den har vært det forløsende ord. Det som blev sagt, det måtte sies, ingen kunde heller si det så klart, så godt, og fremforalt så blankt nasjonalt og norsk som han.

MED HELE sin utenrikspolitiske sakkunnskap rullet Victor Mogens op det som var bakgrunnen for det som skjedde. Norge var ikke et land overfor hvilket noen av de krigførende makter eller grupper hadde noe å hevne, noe å gjøre op. Vi var rett og slett et lite land som blev truet med å komme inn i krigens malstrøm på grunn av forhold som var oss utenforliggende, og som virkelig også kom op i den fordi vi hadde en innenrikspolitisk bakgrunn så uheldig og skjebnesvanger som vel mulig i de 20 års av- og nedrustning som våre politikere har hatt ansvaret for — men som også vårt folk i valg efter valg har godkjent. Nu var vi et forsvarsmessig vacuum, som stormaktene militært og folkerettslig ikke tok hensyn til.

Norske Alliance
FORSIKRINGSSKAP

den ene side båret oppe av følelser, av fedrelandskjærlighet, av glede over norske soldaters innsats i kampen for sitt land, men den var også klar og ubønnhørlig logisk når det gjaldt å finne frem til hvad nettop fedrelandskjærligheten tilsa idag. Hvor militært preget, hvor nasjonalt innstillet en enn er, så tror vi ikke noen — og aller minst de soldater som har vært vidne til de begivenheter som han omtalte — kan si annet enn at Norges interesse nu først og fremst var fred. Begivenhetene viste oss jo også at vår høie engelske «allierte» hadde den samme interesse, iallfall hadde han overalt interesse av å undgå kamp.

113434

LIKE FAKTISK som en den 8. og 9. april kunde si at nu har vi fått krigen, like faktisk — får en da håpe — kan en nu si at vi har fått freden. Men formelt har vi ikke fått den. Formelt er vi enn i krig og den regjering hvis hele program var nedrustningen, hvis stadige omkved var at vi ikke kunde forsvare oss og heller ikke skulde gjøre det overfor en stormakt — den sier at vi skal være i krig. Og hvad som er enn verre: når England og Frankrike ikke kan hjelpe Norge i den ulykke som de selv har forårsaket, så sier den samme nedrustnings- og ikke-forsvars-regjering generøst at Norge kan jo hjelpe dem.

Mot dette må det protesteres. Norges ungdom skal ikke blø på Vestfronten, eller om man vil — i England. Bare tanken på det er opprørende, hjerteskjærende.

Vi tror det er riktig å si det slik: gjennom Mogens har Norge reagert og protestert.

DET ER SIKKERT noen som ikke har forstått Mogens tale. Det er sikkert også dem som ikke har villet forstå den, men som i ryktenes og mistenkeliggjørelsens tid har villet se både politiske intermezzi og tillegge ham personlige motiver.

Alt dette vet vi er Victor Mogens uhyre fjernt. Hvad han sa, det sa han som norsk, og som mann. Fra begynnelse til slutt var talen et ledd i bestrebelsene for å virkeliggjøre det ønske han uttrykte til slutt, som ofte kan virke så forslitt og festmiddagsaktig, men som i hans munn var inderlig alvorlig og høitidelig:

Oslo, den 13. juni 1940.

På lang sikt.

Idag kom posten...

Hvilken post? Kommer det kanskje ikke post daglig?

Jo, naturligvis gjør det det, men idag kom den første posten — nordfra.

Forsiktig tar en og blar i avisene, de er fra et Norge som vi lenge har vært skilt fra, de er fra landet som lengst var Norge.

Hvor mange tanker har vi ikke sendt dem i denne tid, alle de som var deroppe? Og hvor mange tanker, ja mer enn tanker må det være, skal vi ikke sende dem nu, da vi endelig kan vise at vi vet hvad samfølelse betyr?

Posten er gammel. Den er fra dagene 5.—9. april. Fra det Norge som var. Der ligger «Vesterålen» med en artikkel om alderstrygden på første side. Avisen er fra 9. april, fra den ene av de skjebnesvangre dager. Først på annen side har man fått med at Norge er i krig, samtidig som man melder om de britiske miner. Men lederen har fått kommentert det hele, den heter «Nordens skjebnetime».

«Harstad Tidende» har også en uskylldig førsteside den 8. april. Riksringkastingens budsjett og bispedømmemøte i Bergen og en artikkel om arbeiderpartiet har tatt plassen op. På annen side kommer det hele igjen: Englands miner, Tyskland vil ikke forholde sig uvirksom. Det har det da heller ikke gjort.

«Finnmarksposten» er aktuell: «Norges nøytralitet i stor fare. Koht gir de krigførende en advarsel, men vil de krigførende ta den til etterrettelighet?» Idag kan man gi et svar, men man kan vel og konstatere at hr. Koht selv hadde vondt for å høre på advarsler, og det til og med slike som var enn mer berettiget.

Bladets overskrifter er aktuelle: Luftvern, malmutførsel, og forsvar. Men lederen er det enn mer. Den slutter med disse ord:

Vi har undertiden en beklemmende følelse av at det norske folk trenger en vekker. Og det er adskillig som tyder på at vi kan få den — før noen aner og tror. Dagens telegrammer er således mere enn alvorlige nok.

Ordene er korrekte nok.

Men enda mer står det i «Finnmarksposten». På tredje side står referatet av oberstløytnant Dahls foredrag om forsvaret og den internasjonale situasjon: Norges forsvar har vært et folkebedrag. Disse skippertak som vi er så vant til å ta, må vi slutte med og arbeide på lang sikt.

Oberstløytnanten hadde rett.

Og han har rett.

Arbeidet — på lang sikt — for et nytt og sterkt Norge må begynne idag.